

Люди досі подейкують про якогось докучливого простака. Хорошого скаута, що є в кожній компанії. Якийсь церковний служка, вчительський підлиза заходить у Південно-східне відділення поліції, роззирається та шепоче щось, прикриваючи долонею рот. Уже давно темна, опівнічна година, коли всередину заходить цей малий із насунутим капюшоном, опущеною головою і, уявіть собі, у сонцезахисних окулярах. Навіть близько не Стіві Вандер¹. Без білого ціпка, без собаки. Пошепки питає, чи може він звернутися до когось зі старших. Запитує чергового. Шепоче:

— Я хочу повідомити про злочин, який скоро станеться.

А черговий йому:

— Маєте якісь документи?

На ньому бейсболка, козирок низько опущений, капюшон накриває її зверху. Видно лише ніс і рот цього задрота, стурбованого громадянина, у якого по спині стікає піт і лишає темні плями на світшоті, і він каже:

— Вам я не можу сказати, окей? — хитає головою. — І не при всіх.

Отже, містер Черговий викликає когось. Влаштує справжню виставу, натискає кнопку, піднімає слухавку й набирає номер, ні на мить не зводячи очей з цього малого в сонцезахисних окулярах, запитує, чи може хтось із детективів спуститися у вестибюль і прийняти заяву. Так, здається, інформація про злочин. Черговий дивиться на руки малого, але їх не видно, бо сховані в передніх кишенях

¹ Stevie Wonder (1950) — американський музикант, співак, продюсер. Утратив зір невдовзі після народження.

світшота, поганий знак. Черговий не припиняє кивати головою. Вказує підборіддям і каже:

— Руки не хочеш витягнути, щоб я їх бачив?

Малий скоряється, але переминається з ноги на ногу, ніби забув відлити ще сотню років тому. Роззирається навколо, наче очікує, що хтось з вулиці зайде по нього. Він каже:

— Мені не можна стояти тут, на видноті.

Руки в малого звисають униз, а все тіло нижче талії просто гіперактивне, наче він на «Ріверденс»¹ або ж знімається в порно — як актор, в якого рука з боку камери мляво звисає, відведена назад й паралізована, а стегна тим часом дригаються, ніби та одна рука збирається покинути все це дійство через зрозуміле приниження.

Черговий йому:

— Кишені виверни, — і махає цьому взірцевому хлопчикові в бік рамки-металошукача, на кшталт тих, що стоять у будь-якому аеропорту.

Цей скаут найвищого рангу вивільняє гаманець і телефон, кладе їх у пластикову посудину. Після довгого зволікання кладе також і окуляри. Звична справа з національною безпекою. Очі в малого бігають сюди-туди. Блакитні очі під схвильованими бровами, зведеними докупі. Вираз обличчя, що колись обдарує його зморшками.

У поліцейському відділенні лунає звук, схожий на ляскіт, постріл, звук пістолета, тільки приглушений, можливо, десь знадвору. Малий підскакує. Це майже точно постріл із пістолета.

Детектив запитує:

— Малий, ти не накурений?

Хлопець має такий вигляд, ніби побачив позаду якогось незнайомця, що наголяса їде на велосипеді. Голос наче зри-

¹ *Riverdance* — театралізоване шоу, що складається здебільшого з традиційних ірландських музики і танців.

вається зі скелі, валиться на самісіньке дно, перетворюючись на пронизливий писк:

— Можна забрати гаманець?

Детектив йому:

— Спочатку до справи, — і запитує: — Ти прийшов сюди стосовно майбутніх убивств?

Малий йому:

— Ви що, вже знаєте?

Детектив запитує, кому він ще розповів.

І цей корисний член суспільства, цей малий, каже:

— Лише батькам.

Детектив повертає малому гаманець, ключі, окуляри й телефон і запитує, чи не міг би він зателефонувати своїм батькам й переконати їх прийти до відділення просто зараз, не зволікаючи.

Детектив усміхається.

— Якщо маєш хвилику, я відповім на всі твої запитання, — він смикає головою в бік камери на стелі. — Не тут. — Детектив веде малого, нового героя Америки, коридором з бетонними стінами, вниз пожежними сходами, через кілька металевих дверей з табличками «Стороннім вхід заборонено». Підводить його до ще одних металевих дверей. Відмикає їх ключем. Рвучко відчиняє.

Батьки малого пишуть, що вже йдуть йому на допомогу. Вони пишуть, щоб він не боявся. За металевими дверима темно і смердить. Сморід забитого унітаза. Малий іде за детективом. Батьки пишуть, що вони вже у вестибюлі.

А отут настає найкраща частина. Детектив умикає світло. Той стукач, той донощик бачить у центрі кімнати купу закривавленого одягу. А тоді бачить по руці в кожному рукаві. Там лише одяг, взуття і руки, бо голови і обличчя геть знищені. Віддалений голос, приглушений, долинає з іншої кімнати:

— Єдина риза, яка насправді нас об'єднує, — це бажання об'єднуватися...

Отоді наш церковний служка повертається до детектива, щоб той допоміг, але бачить лише дуло пістолета, впритул націлене йому в обличчя.

Щойно служба локації перевіряє місцерозташування труб і підземних електричних кабелів, він дає згоду починати копати. Орендована вантажівка «Спенсерз» підвозить екскаватор із найбільшим ковшем.

Робота лише наполовину завершена, коли, неквапно шпаціруючи через спортивні поля, підходить хтось застарий, як на студента. Хтось з академічної спільноти. Хтось докучливий, у тих бавовняних шнурованих штанах із індійським візерунком. Шкіряних сандалях і шкарпетках. У тонкому светрі з написом «Отак виглядає справжній фемініст». Під пахвою в нього якийсь згорток. Звична сива борода й окуляри. Наблизившись на відстань вигуку, сива борода піднімає руку і махає. Гукає:

— Деньок те, що треба.

А, так, ще кінський хвіст. Чвалає через футбольне поле. Лисий, окрім сивого кінського хвоста, що звисає до середини спини. Під сонячним промінням виблискує сережка. Одна сліпучо-яскрава діамантова сережка.

Відповідно до технічних умов, слід викопати прямокутник триста на тридцять футів¹. Дванадцять завглибшки², з вирівняним дном, укритим двома футами³ непроникної глини. Зверху безшовний бар'єр із поліетиленового полотна, щоб сповільнити можливе протікання в ґрунтові води. Це місце щонайменше за п'ятсот ярдів⁴ від будь-якого джерела з придатною для пиття водою чи водного каналу. Ті

¹ ≈ 90 × 9 м.

² ≈ 3,5 м.

³ ≈ 0,5 м.

⁴ ≈ 460 м.

самі технічні умови вони використовують у всій країні, ті самі технічні умови, як у відстійнику на якійсь фабриці, тільки без основи зі спресованої глини, яку зазвичай видає Агентство охорони довкілля.

Що там скручене у сивої бороди під пахвою? Килимок для йоги. Він каже:

— Чим це ви тут, джентльмени, займаєтесь? — професура, бачте, спустилася до простих роботяг.

Руфус йому:

— Поліпшення кампуса, — хтозна, як йому вдається це промовити не розсміявшись, але він продовжує: — Довготермінове будівництво підземного паркінгу для викладацького складу.

Нейлор сміється, прикладаючи кулак до рота і вдаючи, що кашляє. Остерман блимає на нього очима.

Професор каже:

— Прізвище моє Бролі. Доктор Бролі, — він протягує долоню, яку спершу ніхто не потискує. Нейлор глипає на Віса. Руфус піднімає планшетку і гортає сторінки грубого стосу паперу, який до неї прикріплений. Долоня професора висить у повітрі, доки Остерман нарешті не тисне її.

Руфус перебирає сторінки.

— Бролі... Бролі... — кінчики пальців блукають якимсь списком, і Руфус каже: — Ви викладаєте щось під назвою «Пихата спадщина привілейованого євроколоніального культурного імперіалізму»?

Професор киває на планшетку:

— Я можу поцікавитися, на що це ви покликаєтеся?

І вухом не повівши, Руфус продовжує:

— Дослідження впливу на довкілля.

Нейлор і Віс заходяться реготом. Справжні мудила. Вони повертаються до всіх спиною, доки не знаходять сили, щоб відновити професійне самовладання. Продовжують гіготіти, доки Остерман не озивається:

— Не будьте такими хуйланами!

Професор увесь розчервонівся під своєю бородою. Він перекладає килимок для йоги з-під однієї пахви до іншої й каже:

— Запитую просто тому, що я член університетського Комітету захисту Землі від поранень.

Звіряючись зі списком, Руфус додає:

— Віце-голова, як тут сказано.

Нейлор вибачається і йде, щоб повідомити операторові екскаватора, що потрібно зробити схил на західному боці ями, оскільки звідти її заповнюватиме самоскид. Нікому не потрібно, щоб він обвалився під такою вагою. Віс обпирається на лопату, киває, щоб привернути увагу професора, і каже:

— Гарний светрик.

Професор піднімає руку вгору, відтягуючи рукав, щоб поспітити наручним годинником, — справжнє шоу влаштовує з перевірки часу. Каже:

— І все одно я хотів би знати, що це ви тут надумали.

Не витягуючи носа з паперів, Руфус озивається:

— Ваш кабінет досі в корпусі принца Люсьєна Кемпбелла? Шостий поверх?

Професор вражений.

Віс продовжує:

— То справжній діамант? — так ідеально просмикнутий у ліве вухо професора.

Футбольний газон тягнеться просто вздовж краю ями. Під ним — невеликий верхній темно-коричневий шар ґрунту. Нижче — широчезна смуга підґрунтя, під яким — давня історія, що сягає часів динозаврів. Дзвіниця поблизу будівлі адміністрації починає відбивати четверту годину.

Професор опускається на одне коліно біля самого краю ями. Нічого, окрім сирієї землі на глибині, набагато більшій, ніж для басейну. Глибше, ніж для підвалу. Земля і хробаки.

Урвисті краї роздряпані смугами від зубів ковша. Дрібні грудки відриваються і скочуються донизу.

Отак улякнувшись, професор схиляється вперед, над урвищем. Обдумуючи те, чого не розуміє, він, можливо, вишукує скам'янілості. Дурний, як кабан, якого ведуть на бійню, не усвідомлює очевидного, але намагається віднайти якийсь загублений слід зниклої цивілізації. Як би не було, його погляд надовго затримується на безпросвітній темряві, щодо якої він усе життя прикидався, що її не існує.

Сніданкові пластівці поприлипали до його шкіри, ніби фруктові струпи. Він відірвав червоний і з'їв. На руці залишився привид пластівця, щось схоже на дрібне кругле червоне татуювання. Наче він перетворювався на леопарда веселкового кольору.

Цього ранку Нік прокидається у ліжку з перекинутою тарілкою пластівців «Фрут Лупс», які поприлипали до спини. Невеличкі плями всіх кольорів веселки, ніби різнобарвні цукерки «Лайф Сейверс», позалишали сліди на простирадлах. Він тягнеться до телефону на підлозі, намагаючись відтворити події попереднього вечора.

«За інформацію передбачена винагорода», — слова на екрані. Повідомлення, яке прийшло за кілька хвилин після опівночі. Він намагається відповісти, але номер відправника заблокований.

Не встигає Нік встати з ліжка, як телефон дзвонить. Визначник номера показує: «Приватний номер». Нік натискає на екран:

— Кажіть.

Голос йому:

— Ніколас? — голос чоловічий, але не Волтерів. І не батьків теж. Хрипкий, із сопінням, але ввічливий. Ніхто зі знайомих Ніка не зве його Ніколасом.

Він бреше:

— Ні, це друг Ніка, — треба відлити. У телефон він говорить: — Нік відійшов.

А чоловік у телефоні йому:

— Дозвольте відрекомендуватися, — хрипучи, — мене звати Талбот Рейнолдс. Ви раптом не знаєте, де зараз перебуває міс Шаста Санчес? — Сопучи: — Та найчарівніша й наймиліша істота.

Нік знову бреше:

— Нічим не можу вам допомогти.

З телефону:

— Ви знайомі з розчудесною міс Санчес?

А Нік йому:

— Не-а.

— Ви останнім часом контактували з поліцією або таким собі Волтером Бейнсом? — запитує цей Талбот.

Нік починає розуміти, що до чого. Волтер. Волт, от лошара. Нездалий безнадійний невдаха. Після кожного передозу чи аварії завжди все йде за тим самим сценарієм. Тоді, коли Волтер закинувся сіллю для ванн¹ і намагався з'їсти власну руку, саме Нікові довелося везти його в лікарню. Або ще гірше — коли він спробував засадити тій гарячій сатаністці. Не переймаючись тим, щоб приховати гнів у голосі, Нік каже:

— Ніколи не чув про такого.

Голос у телефоні починає відлунювати. Ніби він телефонує з якоїсь діри, цей Талбот каже:

— Будьте певні, я неймовірно багатий чоловік і щедро оплачу будь-яку допомогу, яку ви зможете запропонувати.

Нікові пальці ковзають по простирадлах, доки не натрапляють на щось кругле. Десятиміліграмова пігулка флексе-

¹ Сіль для ванн, або морська сіль, — різновид рекреативних дизайнерських наркотиків, що зазвичай складаються з катинону і зовні нагадують справжню сіль для ванн.